

Anna Kegel

Hieronim Sieński

Biblioteka Główna AGH

Dyrektor BG AGH w latach 1996–1998

fot. arch. BG AGH

Anna Kegel

Anna Teresa Kegel urodziła się 30 czerwca 1933 roku we Lwowie na Łyczakowie, w rodzinie inteligentnej. Do wybuchu II wojny światowej zdążyła ukończyć cztery klasy szkoły powszechnej. Pod koniec okupacji z rodziną przeniosła się do Krakowa. Tam też kontynuowała naukę w szkole podstawowej, a następnie od 1948 roku w Szkole Ogólnokształcącej Stopnia Licealnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci nr 3 (od 1953 roku III Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego). W 1948 roku – jeszcze jako uczennica szkoły podstawowej – wstąpiła do Związku Harcerstwa Polskiego, z którym związana była przez następne lata. W 1951 roku uzyskała świadectwo dojrzałości i rozpoczęła studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1955 roku, na podstawie pracy „Przyrostki zgrubiałe w języku polskim”, zrecenzowanej przez profesorów: Zenona Klemensiewicza i Witolda Taszyckiego, uzyskała tytuł magistra filologii polskiej.

16 sierpnia 1958 roku rozpoczęła pracę zawodową w Bibliotece Głównej AGH. Przez pierwsze dwa lata (1958–1960) pracowała w Referacie Wymiany Wydawnictw w Oddziale Udostępniania Zbiorów. Zdolności, jakimi się wykazywała, szybko zostały dostrzeżone przez dyrekcję BG. By owe zdolności mogła w pełni wykorzystać, w 1960 roku została przeniesiona do Oddziału Informacji Naukowej. Cztery lata po rozpoczęciu pracy – w październiku 1962 roku – zdała egzamin na bibliotekarza dyplomowanego, jednak na stosowny awans z tym związany, musiała poczekać do 1966 roku, kiedy to otrzymała stanowisko adiunkta bibliotecznego. Owo przesunięcie w czasie awansu na bibliotekarza dyplomowanego związane było z ograniczoną (stałą) liczbą etatów w tej grupie pracowników. Dyrektor Marian Piasecki charakteryzując i oceniając jej osiągnięcia zawodowe w 1962 roku napisał: „Bystra i chłonna inteligencja pozwoliła jej nabyć w ciągu dwóch lat tyle wiadomości i praktyki, że można jej było powierzyć referat bibliotek zakładowych; na tym stanowisku pozostaje od dwóch lat ku zadowoleniu przełożonych z zakładów, których bibliotekami się opiekuje. Równocześnie uczestniczy w szkoleniu pracowników biblioteki biernie i czynnie oraz uprawia działalność społeczną na terenie związku zawodowego tudzież Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Dla celów szkolenia wewnętrznego opracowała referat na podstawie literatury w języku angielskim „Biblioteka jako ośrodek informacyj-

ny”. Przy znacznych zdolnościach intelektualnych, temperament i zamięlowania skłaniają ją jednakże przede wszystkim do działalności praktycznej, w której wykazuje najlepsze swoje zalety: poczucie odpowiedzialności, szybkość decyzji, trafne zastosowanie posiadanej wiedzy, lojalność w stosunku do władz, koleżeństwo, uczynność, pracowitość. Rokuje raczej dobre nadzieje jako bibliotekarz dyplomowany na stanowisku referenta, w przyszłości nawet kierownika oddziału”. Mając takie rekomendacje, 1 kwietnia 1964 roku została kierownikiem Oddziału Udostępniania Zbiorów. Niezwykle istotnym doświadczeniem zawodowym była przeprowadzka biblioteki w 1966 roku z gmachu głównego AGH do nowego obiektu, pierwszej własnej siedziby biblioteki. Było to niezwykle skomplikowane przedsięwzięcie logistyczne. W grę wchodziło nie tylko przeniesienie i porządkowanie księgozbioru. W nowej siedzibie należało od podstaw zorganizować, wyposażyć i uruchomić Oddział Udostępniania Zbiorów, w nim: Czytelnię Ogólną, Czytelnię Książek Własnych, Wypożyczalnię Studencką, Wypożyczalnię Pracowniczą oraz Wypożyczalnię Międzybiblioteczną. Oddziałem tym kierowała do końca kwietnia 1980 roku. Następnie od 1 maja 1980 roku kierowała Oddziałem Czasopism. W oddziale tym szczególną uwagę zwracano na pozyskiwanie czasopism polskich i zagranicznych, zwłaszcza zachodnich, których liczba systematycznie do 1980 roku wzrastała. Niestety funkcję tę objęła w szczególnie trudnym okresie politycznym i ekonomicznym. Okres ten w historii Polski nie był czasem sprzyjającym rozwojowi nauki i kultury, a sprawy bibliotek były na szarym końcu. Wpłynęło to niekorzystnie na zachowanie prenumeraty dotychczasowej liczby tytułów czasopism. Z ogólnej liczby 2106 tytułów w 1980 roku (w tym 925 czasopism zachodnich) liczba ta zmniejszyła się do 1607 (w tym 494 zachodnich) w 1985 roku. Dzięki wsparciu dyrekcji biblioteki i jej własnym kontaktom z wydawcami, zwłaszcza zagranicznymi i pomimo nieustannych problemów ze zdobyciem odpowiednich funduszy na zakupy zagraniczne, udało się jednak kontynuować prenumeratę najważniejszych czasopism, niezbędnych do prowadzenia badań naukowych.

1 stycznia 1980 roku została starszym kustoszem dyplomowanym. We wniosku nominacyjnym dyrektor biblioteki Marian Górkiewicz napisał: „Jako kierownik oddziału udostępniania zbiorów

wprowadziła nowe formy pracy w oddziale (między innymi wolny dostęp do półek). Opracowała regulaminy udostępniania zbiorów dla naszej biblioteki i miała główny współudział w opracowaniu wspólnego regulaminu dla bibliotek środowiska krakowskiego. Umiejętnie pokonuje kłopoty personalne oddziału. Ma duże osiągnięcia w zakresie szkolenia studentów w ramach przysposobienia bibliotecznego, a także studentów III i IV roku w zakresie poszukiwań bibliograficznych. Zasluguje na uznanie jej stosunek do studentów i pracowników naukowych korzystających ze zbiorów. Zasluguje na awans”.

Po objęciu w październiku 1982 roku funkcji dyrektora biblioteki przez Marię Świerczyńską, 1 listopada tegoż roku Anna Kegel została powołana na stanowisko zastępcy dyrektora. W 1984 roku dyrektor Biblioteki M. Świerczyńska, oceniając jej pracę stwierdziła: „Ma duże osiągnięcia dydaktyczne biorąc pod uwagę większość form szkolenia prowadzonego w Bibliotece Głównej. Prowadzi zajęcia ze studentami z roku w ramach przysposobienia bibliotecznego, ze studentami IV roku studiów na Wydziale Metalurgicznym i na Wydziale Organizacji z Zarządzania Przemysłem, w zakresie metodyki i poszukiwań bibliograficznych. Uczestniczy również w zajęciach prowadzonych w czasie praktyk wakacyjnych studentów bibliotekoznawstwa. Zajęcia dydaktyczne prowadzi z dużym znanstwem przedmiotu i takim samym zaangażowaniem”. Głównym problemem, z którym przyszło jej się zmierzyć, była przede wszystkim rozbudowa biblioteki i jej modernizacja oraz automatyzacja procesów informacyjno-wyszukiwawczych. W wyniku niestrudzonych działań dyrekcji pod koniec lat 80. ubiegłego wieku udało się, między innymi pozyskać mikrokomputery i uruchomić zautomatyzowany system informacji w materiałach konferencyjnych oraz środki na niezbędne remonty budynku. Szybki postęp techniczny w zakresie wymiany informacji na początku lat 90. spowodował, że przed dyrekcją stanęły nowe zadania, które wymusiły potrzebę komputeryzacji biblioteki. Dyrektor A. Kegel, z racji pełnionej funkcji, miała też wpływ na zainstalowanie systemu bibliotecznego VTLS.

1 listopada 1996 roku została dyrektorem BG i pełniła tę funkcję do przejścia na emeryturę 30 września 1998 roku.

Aktywnie uczestniczyła w działalności na forum ogólnopolskim. Chętnie włączała się we współpracę polskich bibliotek politechnicznych oraz w tworzenie struktur organizacyjnych Konferencji Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych (obecna nazwa Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich). Uczestniczyła w życiu uczelni, będąc przez kilka kadencji członkiem Senatu AGH. Przez wszystkie lata pracy zawodowej prowadziła

fot. arch. BG AGH

szeroką działalność edukacyjną, szkoląc między innymi bibliotekarzy, studentów bibliotekoznawstwa oraz studentów AGH. W latach 1984-1990 współredagowała „Informator z działalności Naukowej AGH”, a następnie aż do emerytury „Bibliografię Publikacji Pracowników AGH”. Była autorką kilku biogramów do Słownika Pracowników Książki Polskiej oraz wielu materiałów dydaktycznych. Była też znaną i aktywną działaczką społeczną, między innymi przewodniczącą Komisji ds. Akcji Dzieciom z Młodzieży Związku Nauczycielstwa Polskiego, członkiem Zespołu ds. Rozśrodkowania i Ewakuacji Uczelni, członkiem Senackiej Komisji Bibliotecznego oraz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Posiadała również duże zdolności poetyckie. Jeden z utworów poświęciła tak ważnemu wydarzeniu, jak wmurowanie kamienia węgielnego pod nową siedzibę biblioteki. W uznaniu zasług z dokonań otrzymała między innymi: Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznakę ZNP, Złotą Odznakę „Zasłużony dla m. Krakowa”, Nagrody Rektora AGH. Zmarła 4 maja 2018 roku w Krakowie i pochowana została na cmentarzu Rakowickim w Krakowie. W pamięci kolegów i pracowników zapisała się jako osoba uczciwa, mająca niezależność poglądów, samodzielna i odważna. Ponadto pełna entuzjazmu i energii, pogody ducha i ciepła, darząca innych dużym zaufaniem, a dla podwładnych drzwi do jej gabinetu zawsze były otwarte.

Przygotowania do przeprowadzki z gmachu A-0 do nowej siedziby biblioteki. Przy pracy L. Stawiarz, S. Tokarz i A. Kegel (z tyłu), 1966 rok

Źródła do biogramu:

- Dudziak-Kowalska M., Janczak B., Krawczyk J.: *Nie tylko bibliotekarze... : pracownicy bibliotek Akademii Górniczo-Hutniczej w stuleciu uczelni*. Kraków 2019, s. 70-71, [foto]
- Dudziak-Kowalska M., Krawczyk J.: Anna Teresa Boissé-Kegel (1933-2018).

W: *Zostawili swój ślad... : bibliotekarze zmarli w latach 2011-2018*. Red. tomu E. Barteczko, E. Dudzińska. Warszawa 2019, s. 13-19, [foto]

- Krawczyk J., Janczak B., Dudziak-Kowalska M.: *Bibliotekarze w dziewięćdziesięciolecie Akademii Górniczo-Hutniczej*. Kraków 2009, s. 49, 124-125